

Projekt učenika : OBILJEŽJA STANOVNIŠTVA OPĆINE BUDINŠČINA

Učenici sedmih razreda Osnovne škole „Vladimir Nazor“ Budinščina pod vodstvom učiteljice Nikoline Buden u sklopu dodatne nastave iz geografije izradili su geografsku kartu gustoće naseljenosti i dobno-spolnu piramidu svoje općine - općine Budinščina.

Nakon dogovora o metodama i načinu rada uslijedio je postupak prikupljanja podataka. Podaci su preuzeti s internetske stranice Državnog zavoda za statistiku, a odnose se na Popis stanovništva proveden 2001. godine. Preuzeti su podaci o ukupnom broju stanovnika, broju stanovnika po naseljima te broju stanovnika po dobnim skupinama. Osim tih podataka za izradu karte bili su potrebni i podaci o površini naselja.

Učenicima 7.a razreda cilj je bio istražiti razlike u gustoći naseljenosti između naselja i uzroke neravnomjerne naseljenosti. Nakon što su izračunali gustoću naseljenosti za svako naselje, uslijedilo je crtanje karte. Karta je izrađena u mjerilu približno 1: 35000. Kako bi se jasnije uočile razlike u gustoći naseljenosti korištena je *metoda šrafiranja*.

Promjena (povećanje) gustoće naseljenosti predočava se promjenom gustoće šrafura - crtica, dok je najveća gustoća naseljenosti (>120 stan.) prikazana crnom bojom. Prosječna gustoća naseljenosti za cijelu općinu iznosi 50.6 stan./km². Najmanju gustoću naseljenosti imaju naselja Zajezda i Pokojec. Razlozi takve naseljenosti su nepovoljni prirodni uvjeti (prevladavanje šuma, nedostatak obradivog tla, nepristupačan teren). Osim toga, taj je dio općine prometno izoliran, za razliku od općinskog središta—naselja Budinščina koje ima najveću gustoću naseljenosti. To je posljedica, prije svega, povoljnog prometnog položaja uz državnu cestu i željezničku prugu Zagreb – Varaždin te prirodnih uvjeta.

Može se zaključiti da je područje općine Budinščina naseljeno rjeđe od prosjeka Republike Hrvatske, ali postoje razlike u naseljenosti između naselja. U općini Budinščina gustoća naseljenosti ovisi o prirodno geografskim uvjetima (reljef, tlo, vegetacija), a prije svega o povoljnom prometnom položaju i stupnju gospodarske razvijenosti.

Cilj učenika 7.b razreda bio je utvrditi postoje li statistički značajne razlike u udjelu muškog i ženskog stanovništva ukupno, ali i po dobnim skupinama između muškaraca i žena te utvrditi razloge tih nejednakosti.

Na području općine nema značajne razlike u udjelu muškog i ženskog stanovništva. Međutim, po dobnim skupinama uočavaju se razlike. Udio muškog stanovništva prikazan je plavim, a udio ženskog crvenim pravokutnicima. Veći udio muške djece javlja se već u prvoj dobnj skupini (oko 1 %). To je posljedica većeg broja živorođene muške djece. U sljedećoj dobnj skupini razlika se smanjuje tako da je udio muške i ženske djece između 10 i 14 godina podjednak. To je pak posljedica toga što isto kao što se rađa više muške djece, više ih i umire u najranijoj dobi života.

Nakon 55.-e godine slika se mijenja. Po prvi put uočava se veći udio ženskog stanovništva i to u svim dobnim skupinama. Uzrok tome je kraći životni vijek muškog stanovništva što je posljedica obavljanja težih fizičkih poslova u ranijim životnim fazama, a žene i prosječno žive dulje, zatim Prvi i Drugi svjetski rat te Domovinski rat i iseljavanje.

Za kraj se može zaključiti da nizak prirodni prirast, a negdje i prirodni pad, postupno dovodi do procesa starenja, a prosječna starost stanovnika raste iz godine u godinu. Osim toga, buduće promjene u kretanju stanovništva ovise u velikoj mjeri o dobno spolnoj

